

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC Y DƯỢC**

LỤC THỊ PHƯƠNG

**ĐẶC ĐIỂM LÂM SÀNG, CẬN LÂM SÀNG VÀ KẾT QUẢ ĐIỀU TRỊ
BỆNH NHÂN TĂNG HUYẾT ÁP CÓ HỘI CHỨNG CHUYỂN HÓA
TẠI BỆNH VIỆN ĐA KHOA TỈNH BẮC KẠN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ Y HỌC

THÁI NGUYÊN, NĂM 2019

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC Y DƯỢC**

LỤC THỊ PHƯỢNG

**ĐẶC ĐIỂM LÂM SÀNG, CẬN LÂM SÀNG VÀ KẾT QUẢ ĐIỀU TRỊ
BỆNH NHÂN TĂNG HUYẾT ÁP CÓ HỘI CHỨNG CHUYỂN HÓA
TẠI BỆNH VIỆN ĐA KHOA TỈNH BẮC KẠN**

Chuyên ngành: Nội khoa

Mã số: 8720107

LUẬN VĂN THẠC SĨ Y HỌC

Hướng dẫn khoa học: PGS.TS NGUYỄN TIẾN DŨNG

THÁI NGUYÊN, NĂM 2019

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Các số liệu, kết quả nghiên cứu nêu trong luận văn là trung thực và chưa từng được ai công bố trong các công trình nghiên cứu khác.

Tác giả luận văn

Lục Thị Phụng

LỜI CẢM ƠN

Tôi xin trân trọng cảm ơn: Ban giám hiệu, phòng Đào tạo bộ phận sau Đại học, Bộ môn Nội Trường Đại Y - Dược Thái Nguyên đã giúp đỡ và tạo điều kiện thuận lợi cho tôi học tập và nghiên cứu.

Tôi xin chân thành cảm ơn: Ban giám hiệu, phòng TTKT&KĐCLGD, Khoa Y học Lâm sàng Trường Trung cấp Y tế Bắc Kạn đã tạo điều kiện giúp đỡ tôi trong quá trình học tập.

Tôi xin cảm ơn: Bệnh viên đa khoa tỉnh Bắc Kạn đã giúp đỡ nhiệt tình và tạo điều kiện tốt nhất cho tôi tiếp cận, thu thập và phân tích số liệu tại bệnh viện để tôi tiến hành nghiên cứu và hoàn thành luận văn này.

Với lòng biết ơn chân thành nhất, tôi xin gửi lời cảm ơn sâu sắc tới:

PGS.TS Nguyễn Tiến Dũng, người thầy đã trực tiếp hướng dẫn, tận tình giúp đỡ tôi trong suốt thời gian học tập, nghiên cứu và hoàn thành luận văn tại nhà trường.

Xin được gửi lời cảm ơn sâu sắc tới: Gia đình, bạn bè, các bạn đồng nghiệp cùng tập thể anh chị em học viên lớp cao học Nội K21 đã động viên, giúp đỡ và chia sẻ với tôi những khó khăn trong suốt thời gian qua.

Thái Nguyên, ngày tháng 5 năm 2019

Học viên

Lục Thị Phượng

CHỮ VIẾT TẮT

AACE:	American Association of Clinical Endocrinologists (Hội các nhà nội tiết lâm sàng Hoa Kỳ)
BMI:	Body Mass Index (Chỉ số khối cơ thể)
BN	Bệnh nhân
CS	Cộng sự
ĐTĐ:	Đái tháo đường
HA:	Huyết áp
HATT:	Huyết áp tâm thu
HATTr:	Huyết áp tâm trương
HATBTT:	Huyết áp trung bình tâm thu
HATBTr:	Huyết áp trung bình tâm trương
HCCH:	Hội chứng chuyển hoá
HDL-C:	High density lipoprotein cholesterol (Lipoprotein trọng lượng phân tử cao)
IDF:	International Diabetes Federation (Hiệp hội đái tháo đường quốc tế)
ISH:	International Society Hypertension (Hội tăng huyết áp quốc tế)
JNC:	Joint National Committee (Ủy ban khuyến cáo tăng huyết áp quốc gia)
LDL-C:	Low density lipoprotein cholesterol (Lipoprotein trọng lượng phân tử thấp)
NCEP.ATP.III:	National Cholesterol Education Program-Adult Treatment Panel III (Chương trình giáo dục quốc gia về cholesterol- Thông báo lần thứ 3 về hướng dẫn điều trị ở người lớn)
PAI:	Plasminogen Activator Inhibitor
RLLP	Rối loạn lipid
THA:	Tăng huyết áp
ƯCMC	Ước chế men chuyển
ƯCTT	Ước chế thụ thể AT1 của angiotensin II
TB	Trung bình

TG	Triglycerid
VE	Vòng eo
WHO:	World Health Organization (Tổ chức Y tế Thế giới)
WHR:	Waist Hip Ratio (Chỉ số vòng bụng/vòng hông)
YTNC	Yếu tố nguy cơ

MỤC LỤC

ĐẶT VẤN ĐỀ.....	1
Chương 1: TỔNG QUAN	1
1.1. Vài nét về bệnh tăng huyết áp.....	1
1.2. Hội chứng chuyển hoá	14
1.3. Đặc điểm lâm sàng, cận lâm sàng của THA có HCCH trên thế giới và Việt Nam	20
1.4. Kết quả điều trị và yếu tố ảnh hưởng đến kết quả điều trị bệnh nhân THA có HCCH.....	22
Chương 2: ĐỐI TƯỢNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	29
2.1. Đối tượng nghiên cứu.....	29
2.2. Địa điểm và thời gian nghiên cứu	29
2.3. Phương pháp nghiên cứu.....	29
2.4. Chỉ tiêu nghiên cứu	30
2.5. Một số tiêu chuẩn được áp dụng trong nghiên cứu.....	31
2.6. Phương pháp thu thập số liệu.....	35
2.7. Phương tiện nghiên cứu	38
2.8. Phương pháp thống kê và xử lý số liệu.....	38
2.9. Đạo đức trong nghiên cứu.....	39
Chương 3: KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU	41
3.1. Một số đặc điểm lâm sàng và cận lâm sàng của bệnh nhân tăng huyết áp nguyên phát có hội chứng chuyển hoá điều trị nội trú tại Bệnh viện Đa khoa tỉnh Bắc Kạn.....	41
3.2. Phân tích kết quả điều trị và một số yếu tố ảnh hưởng đến kết quả điều trị của bệnh nhân Tăng huyết áp có hội chứng chuyển hóa	48
Chương 4: BÀN LUẬN	58

3.1. Một số đặc điểm lâm sàng và cận lâm sàng của bệnh nhân tăng huyết áp nguyên phát có hội chứng chuyển hoá điều trị nội trú tại Bệnh viện Đa khoa tỉnh Bắc Kạn.....	58
3.2. Phân tích kết quả điều trị và một số yếu tố ảnh hưởng đến kết quả điều trị của bệnh nhân Tăng huyết áp có hội chứng chuyển hóa	72
KẾT LUẬN	82
KHUYẾN NGHỊ.....	84
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	1
BỆNH ÁN NGHIÊN CỨU	11

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 1.1. Phân độ HA	1
Bảng 1.2 :Chỉ định ưu tiên và chống chỉ định đối với một số nhóm thuốc hạ huyết áp	11
Bảng 1.3. Khuyến cáo điều trị THA có HCCH	20
Bảng 2.1. Tiêu chuẩn chẩn đoán thừa cân, béo phì dựa vào BMI và số đo vòng eo áp dụng cho người trưởng thành khu vực Châu Á(theo IDF- 2005)	32
Bảng 3.1. Phân bố tuổi ở đối tượng nghiên cứu	41
Bảng 3.2. Phân bố giới ở đối tượng nghiên cứu	41
Bảng 3.3. Thời gian mắc THA của nhóm đối tượng nghiên cứu.....	42
Bảng 3.4. Một số yếu tố nguy cơ ở bệnh nhân THA nguyên phát có HCCH	43
Bảng 3.5. Một số triệu chứng lâm sàng ở bệnh nhân THA nguyên phát có HCCH	43
Bảng 3.6. Đặc điểm huyết áp ở bệnh nhân THA nguyên phát có HCCH	44
Bảng 3.7: Một số chỉ số nhân trắc ở bệnh nhân THA nguyên phát có HCCH	44
Bảng 3.8. Phân bố BMI ở bệnh nhân THA nguyên phát có HCCH	45
Bảng 3.9. Giá trị TB một số xét nghiệm sinh hóa ở bệnh nhân THA nguyên phát có HCCH	45
Bảng 3.10. Tổn thương cơ quan đích ở bệnh nhân THA nguyên phát có HCCH	46
Bảng 3.11. Tỷ lệ xuất hiện các dấu hiệu của HCCH ở bệnh nhân THA nguyên phát có HCCH	46
Bảng 3.12. Phân bố cách phối hợp các dấu hiệu của HCCH	47
Bảng 3.13. Tỷ lệ các dấu hiệu của RLLP máu ở bệnh nhân THA nguyên phát có HCCH	48
Bảng 3.14. Sự thay đổi các triệu chứng lâm sàng trước và sau khi điều trị	48
Bảng 3.15. Sự thay đổi nhịp tim và chỉ số Sokolow Lyon trước và sau khi điều trị	
Bảng 3.16. Sự thay đổi chỉ số sinh hóa trước và sau khi điều trị	49

Bảng 3.17. Tỷ lệ đạt huyết áp mục tiêu sau 5 ngày điều trị	50
Bảng 3.18. Số ngày điều trị để đạt huyết áp mục tiêu	50
Bảng 3.19: Sự thay đổi mức độ chỉ số HA trước và sau khi điều trị 5 ngày ở bệnh nhân THA nguyên phát có HCCH.....	50
Bảng 3.20: Ảnh hưởng của tuổi đến kết quả điều trị	51
Bảng 3.21: Ảnh hưởng của giới đến kết quả điều trị	51
Bảng 3.22: Ảnh hưởng của BMI đến kết quả điều trị	52
Bảng 3.23: Ảnh hưởng của thời gian mắc bệnh đến kết quả điều trị	52
Bảng 3.24: Ảnh hưởng của tổn thương cơ quan đích đến kết quả điều trị	52
Bảng 3.25: Ảnh hưởng của kiểm soát đường huyết đến kết quả điều trị	53
Bảng 3.26: Ảnh hưởng của số lượng các dấu hiệu của HCCH đến kết quả điều trị	54
Bảng 3.27: Ảnh hưởng của tỉ lệ các nhóm thuốc đến kết quả điều trị	54
Bảng 3.28: Ảnh hưởng của sử dụng một nhóm thuốc đến kết quả điều trị ...	55
Bảng 3.29: Ảnh hưởng của sử dụng hai nhóm thuốc đến kết quả điều trị	55
Bảng 3.30: Ảnh hưởng của tăng Cholesterol đến kết quả điều trị	56
Bảng 3.31: Ảnh hưởng của tăng Triglycerid đến kết quả điều trị	56
Bảng 3.32: Ảnh hưởng của tăng HDL-C đến kết quả điều trị	57
Bảng 3.33: Ảnh hưởng của tăng LDL-C đến kết quả điều trị	57